

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Renata Żywicka

w sprawie z powództwa T. G.
przeciwko G. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
o prawo do renty wyrównawczej i ustalenia odpowiedzialności na przyszłość,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 3 października 2023 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 8 grudnia 2022 r., sygn. akt III APa 20/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążenia powoda zwrotem kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanej.**

(G.Z.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w sprawie z powództwa T. G. przeciwko G. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. o prawo do renty wyrównawczej i ustalenie odpowiedzialności na przyszłość, oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 23 czerwca 2022 r., którym oddalono powództwo o zapłatę renty wyrównawczej oraz o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

Powód wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając ten wyrok w całości. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego

wyroku w całości i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz pozostawienie mu orzeczenia o kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 139.400 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty, 1.700 zł miesięcznie od dnia 15 czerwca 2019 r. płatne do dnia 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, a ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżący zarzucił naruszenie prawa materialnego: 1) art. 444 § 2 k.c. przez nieuwzględnienie, że powód na skutek wypadku przy pracy, doznał uszczerbku na zdrowiu, przez co utracił możliwości zarobkowe i z tego powodu należy się mu renta wyrównawcza w kwocie 1.700 zł miesięcznie od dnia 15 czerwca 2019 r., skapitalizowana renta w kwocie 139.400 zł; 2) art. 444 § 3 k.c., przez pominięcie rozważenia zastosowania tego przepisu w sytuacji uznania przez Sąd, że szkody nie da się dokładnie ustalić i przyznanie powodowi renty tymczasowej. Skarżący podniósł również zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego: 1) art. 189 k.p.c., przez wskazanie, że powód nie posiada interesu prawnego w ustaleniu odpowiedzialności pozwanego z tytułu wypadku przy pracy powoda u pracodawcy wobec treści art. 442¹ § 3 k.c., podczas gdy stanowisko Sądu Najwyższego jest odmienne; 2) art. 322 k.p.c., przez pominięcie przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, a uprzednio Sąd Okręgowy w Gdańsku, że do uznania Sądu należy możliwość zasądzenia odpowiedniej summy według swej oceny, opartej na wszystkich okolicznościach sprawy, jeśli Sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe, nader utrudnione lub oczywiście niecelowe.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt. 1 i 4 k.p.c., wskazując, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Skarżący sformułował następujące istotne zagadnienia prawne: 1) czy powodowi jako 66-letniemu mężczyźnie, który uległ wypadkowi przy pracy, należy się renta wyrównawcza, w sytuacji, gdy po wypadku ujawniły się inne poważne choroby,

według biegłych sądowych pozostające bez związku przyczynowego z wypadkiem przy pracy?; 2) czy na tle obowiązywania art. 322 k.p.c. Sąd ma obowiązek w sytuacji, gdy szkoda jest bezsporna, ustalić ostateczną wysokość, czy też Sąd z uprawnienia zawartego w art. 322 k.p.c. może skorzystać dopiero wówczas, gdy po wyczerpaniu wszystkich dostępnych dowodów, okaże się, że ścisłe udowodnienie żądania jest niemożliwe, albo nader utrudnione, czy też w ogóle może pominąć dyspozycję tego artykułu w sytuacji, gdy szkoda jest bezsporna, a wysokość bardzo trudna do ustalenia? Oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika zdaniem skarżącego z naruszenia w sprawie wskazanych w petitum skargi przepisów prawa materialnego i procesowego. Skarżący podniósł, że odmówiono mu przyznania renty wyrównawczej uznając, że po wypadku był zdolny do pracy, mimo że był na zwolnieniu lekarskim, następnie doznał kolejnego zawału, udaru mózgu, przeszedł chorobę onkologiczną, a wszystkie te choroby nie pozostawały w związku z zawałem serca doznanym w zakładzie pracy. Wskazał też, że Sąd Apelacyjny, tak jak i Sąd Okręgowy, w ogóle nie odniósł się do przesłanek z art. 322 k.p.c., odmówił przyznania powodowi odszkodowania, które w przypadku powoda było równoważne utracie zarobków, jakie uzyskiwał u pracodawcy w kwocie 1.700 zł miesięcznie, które mogło być ewentualnie miarkowane, tylko dlatego, że po zawale powoda dotyczyły inne choroby.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4

k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurystycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne" (postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, s. 51; z 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr

1293729). Obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4 poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Skarżący nie zdołał wykazać występowania w sprawie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z uwagi na to, że skarżący jako przyczynę uzasadniającą przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał występowanie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadność skargi, stwierdzić należy, że zapatrywania te wzajemnie się wykluczają. Nie można bowiem równocześnie twierdzić, że rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonym wyroku było efektem oczywistego

naruszenia przepisów rozumianego jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji, oraz sugerować, iż prawo to wymaga wykładni w ramach istotnego zagadnienia prawnego, które występuje wszakże tylko wtedy, gdy stosowanie konkretnych przepisów budzi poważne wątpliwości.

Ponadto zauważyć należy, że skarżący mimo podnoszenia istnienia w sprawie istotnych w jego ocenie zagadnień prawnych, de facto polemizuje z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sądy *meriti*, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Polemika z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest a *limine* niedopuszczalna (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, LEX nr 1101306.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 211/06, LEX nr 1102310; z dnia 20 stycznia 2016 r., II UK 292/15, LEX nr 2026233). Do postępowania kasacyjnego nie należy rozstrzyganie sporów o ocenę dowodów ani o prawidłowość ustalenia stanu faktycznego sprawy, którym Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany. Sąd Najwyższy, nie jest sądem faktów, a wyłącznie sądem prawa. W zakresie jego ustawowych kompetencji nie mieści się korygowanie ustaleń faktycznych lub oceny materiału dowodowego dokonanego przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2018 r., I UK 437/17, LEX nr 2570520). Sąd Najwyższy, co zostało zaznaczone powyżej, jest bowiem związany w postępowaniu kasacyjnym ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy (art. 393³ § 3 k.p.c.).

Oceniany w tym kontekście wniosek skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do wniosku, że jego uzasadnienie w przeważającej części sprowadza się do alternatywnej oceny materiału dowodowego, a zagadnienia prawne formułowane są w oderwaniu od ustalonego w sprawie stanu faktycznego i przesłanek dochodzonych w sprawie roszczeń.

W sprawie bezsporne było, że zawał mięśnia sercowego u powoda w dniu 27 sierpnia 2012 r. wyczerpywał znamiona wypadku przy pracy i wysiłek fizyczny

związany z wykonywaniem pracy przez powoda w tym dniu był współprzyczyną zawału mięśnia sercowego. Niewątpliwie też powód jest osobą, u której występują obecne liczne schorzenia. Jednakże przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w tym zasięgnięte opinie biegłych lekarzy różnych specjalności, prowadziły do wniosku, że brak jest podstaw do uznania, że pozostałe schorzenia powoda ujawnione po 27 sierpnia 2012 r. mają jakikolwiek związek z wypadkiem przy pracy, warunkami pracy i ruchem przedsiębiorstwa pozwanego. Powyższe doprowadziło Sądy obu instancji do konkluzji, że nie było podstaw do przypisania odpowiedzialności pozwanej za schorzenia nie mające związku z warunkami pracy powoda i ruchem przedsiębiorstwa.

Kierując się rozważaniami dokonanymi powyżej stwierdzić należy, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia również warunków właściwych dla przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., chociażby z uwagi na brak wskazania przepisu, którego naruszenie miałoby postać naruszenia kwalifikowanego, widocznego na "pierwszy rzut oka". Nie jest wystarczające, co zaznaczone zostało w rozważaniach dokonanych wyżej, odesłanie do podstaw skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu pozostałych elementów kreatywnych skargi ani tym bardziej się ich domyślać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134; zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2021 r., I USK 47/21, niepubl.).

W konkluzji stwierdzić należy zatem, że w sprawie nie występują podnoszone przez skarżącego przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpiono od obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

(G.Z.)

[ms]

